

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dnię poświęczone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-tej rano do 1-ej w południe.

Cena Kurjera:
W Warszawie: podana jest w nagłówku numeru wieczornego.
Na prowincji i w Cesarstwie: opłata za przesyłkę pocztową i koszt ekspedycji wynosi: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25.
 Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera ani w Warszawie, ani na prowincji przyjmowana być nie może.
 Numer pojedynczy kop. 3.
 Dzis: Jana z Maty Wyzn.
 Sobota: Apolonji P. M. Cyrylla B.
 Niedziela: Scholastyki Paany.
 Poniedziałek: Lucjusza Bisk.

Wschód słońca o godzinie 7 minut 37.
 Zachód " " 4 " 52.
 Długość dnia godzin 9 minut 15.
 Przybyło " " 1 " 37.

Wschód księżycy o godzinie 2 minut 26 r.
 Zachód " " 5 " 12 w
 Wysokość wody na rzece Wiśle pod Warszawą stóp 9 cali 10.

Cena ogłoszeń:
Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.
Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.
Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świętecznych, zamieszczone nie będą.
 Ogłoszenia do Kurjera przyjmuje także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frenclera, ulica Senatorska № 18.
 Wtorek: Gaudetego B. W.
 Środa: Juljana M. i Eufrozyny P.
 Czwartek: Walentego Kapłana M.
 Piątek: Faustyna i Jordana W.

Numer niniejszy wyszedł z druku o godzinie 5-ej rano.

KALENDARZ.

Zgromadzenia: Ogólne zebranie członków Towarzystwa kredytowego ziemskiego. (Gmach Towarzystwa—Erywańska 1.)
Widowiska: Teatr wielki: „Adrianna Lecouvreur“;—Teatr rozmaitości: „Zemsta nietoperza“;—Teatr mały (przy ulicy Daniłowiczowskiej): „Nieprzyjaciół kobiet“, „Po drodze“ i „U ciotuni“. (Godzina 7 i pół wieczorem).

W kwestji nieprzyjemnej.

Nie ma prawie dnia, iżbyśmy nie otrzymywali listów w sprawie, o której mówić zamierzamy, a jednak nieporuszaliśmy jej dotąd, pomimo, że wszystkim korespondentom, którzy nas wzywali do jej traktowania, przyznajemy zupełną słuszność.
 Wstrzymywaliśmy się od jej dotknięcia z naturalnego bardzo... wstrętu.
 Ale czas ten wstręt przelamać i spełnić przykry obowiązek dziennikarski!...
 Zdecydowaliśmy się mówić o tem, co zdrobniale nazwano „wygódkami“ a co jest w naszym mieście najjaskrawszem zaprzeczeniem nie tylko wszelkiej wygody, ale najelementarniejszych pojęć o porządku, przyzwoitości i sanitarnych warunkach wielkomiejskich.
 Nigdzie chyba w Europie ustępy nie są w stanie tak oplakanego, tak skandalicznego zaniedbania jak w Warszawie.
 Nie mówimy już o tem, iż ustępy publiczne jednej i drugiej kategorii nie istnieją zupełnie. Na 400-tysięczne miasto jest ich tylko dwa, jeden w gmachu teatralnym — przynoszący teatrowi 650 rs. rocznej dzierżawy — funkcjonujący przez rok cały, ale tylko do zamknięcia bramy, drugi w ogrodzie Saskim, „sezonowy“, otwarty tylko w lecie a w zimie najstaranniej ufortyfikowany, żeby się kto przypadkiem do niego nie dostał. Oba te przybytki są płatne i przynoszą dobry dochód, co dowodzi, iż prywatna spekulacja gdyby się tem jak za granicą zajęła, przyczyniłaby miastu dużo porządku i wygody, a zarazem zrobiłaby dobry interes...

Chcemy mówić tylko o urządzeniu miejsc ustępów po domach — stan ich, na szczęście, zbyt jest znanym każdemu, co nas uwalnia od szczegółowego opisu.

Z niezmiernie małym, bodaj czy kilku procent dochodzącym wyjątkiem, ustępy po domach są ostatnim wyrazem najskrajniejszego niechlujstwa, a dostęp do nich, zwłaszcza w nocy, byłby absolutnie niemożliwy, gdyby nie przepis, że mają być oświetlane przez całą noc.

Niestety, na tym przepisie kończy się wszystko, co dla ustępów zrobiono.

Nikt nie ma przeciwko temu, że miejsca te umieszczone są w najskrytszych i najbardziej zanieczyszczonych zakątkach podwórza, gdzie ich bez dopytywać znaleźć nie można, że bywają niezamykane, że niekiedy wcale nie mają drzwi, a przynajmniej u drzwi haczyków, że są zbiornikiem od mnóstwa lat nie obmywanej pajęczyny, że o ich myciu nikt nie marzy, że jedyny porządek robi raz na miesiąc albo na kwartał miotła stróża, który myśli tylko o tem, aby się jaknajprędzej pozbyć tak niemiłego zajęcia!

Jakie są z tego następstwa zbytecznym byłoby mówić. Wie o tem każdy czem są dla zdrowia wydobytą się z miejsc i k utrzymywanych miazmaty. Oprócz tej bezpośrednio zarazy ustępy nasze zabijają nas pośrednio. Każdy wstrzymuje się od wstąpienia do nich dopóki może i to jest przyczyną, że niezbyt kiszek stał się u nas chorobą epidemiczną, która w gorętszych miesiącach roku trzęsła część, czasem połowę ogólnej liczby zmarłych zabiera.

A przecież u nas myśli się bardzo gorliwie o wszystkim co tylko zdrowia publicznego dotyczy; rewidujemy stragany i kuchnie, restauracje i piekarnie, konfiskujemy setki pudów zepsutego mięsa, wylewamy do rynsztoków tysiące garncy mleka, słowem krzątamy się nader pilnie, ale o głównem źródle niezdrovia zapomnieliśmy, a raczej odkładamy pomyślenie o niem do lepszych czasów, aż nas p. Lindley i jego biuro obdarzy udeskonaloną kanalizacją.

Ba! kanalizacją... Kanalizacja w najlepszym razie będzie ukończoną dopiero za dwa lata, a może później. Czyliż przez cały ten czas z zimną rezygnacją mamy być truci, czyliż przez cały ten czas

mury miasta mają być szpeczone plakatami i napisami „zastrzegającymi nieczystość“, pod któremi, jakby na drwiny sączą się zawsze cuchnące kałuże, czyliż przez cały ten czas jeszcze mamy na każdej ulicy spotykać się z widokiem załatwiania naturalnych potrzeb bez najmniejszej żenady?...

Włożyliśmy na stróżów kamienicznych tysiące obowiązków, w znacznej części zupełnie zbytecznych, nieistniejących wcale we wzorowych pod względem porządku miastach zagranicznych, a uczyniliśmy to, chyba w tym celu, aby im odebrać czas i ochotę do zajęcia się tem, co jest najpierwszym ich obowiązkiem.

Skazujemy właścicieli domów na najrozmaitsze kary za najprzeróżniejsze przewinienia, ale nigdy nie słyszano, aby który z nich był pociągnięty do kary za nieporządne utrzymywanie ustępów.

Budujemy domy wspaniałe, ale budowniczowie nasi śnać nawet nie wyobrażają sobie, aby na ten cel konieczny warto było poświęcić trochę miejsca... trochę kapitału właściciela.

Czy tak być powinno? czy przez te dwa lub trzy lata nie już zrobić nie można dla poprawienia stanu ustępów warszawskich?

Naszem zdaniem przy dobrej woli i sprężystości uczynić można wiele.

Nie potrzeba tu długich komisji ani badań, bo stan rzeczy wszystkim jest znany. Na urządzenie publicznych ustępów obu kategorii zapewne będzie trzeba aż do kanalizacji poczekać, choć przy pomocy proszku otwockiego i te dalyby się urządzić. Tymczasem jednak możnaby:

- 1) Zakazać pod surową karą ustępów otwartych, rozporządzając, że wszystkie mają być zamknięte na klucz i zaopatrzone w haczyki.
- 2) Włożyć na stróżów obowiązek udzielania klucza każdemu potrzebującemu, choćby nie mieszkańcowi domu, bez obowiązkowej opłaty, ale i bez wzbronienia dobrowolnego datku.
- 3) Karać za pierwszym razem stróżów, a za drugim właścicieli za nieporządne utrzymywanie ustępów i dostępu do nich.
- 4) Ustępy absolutnie niemożliwe polecić przebudować w terminie prekluzyjnym.
- 5) Znieść w mieście wszelkie napisy „zastrzegające nieczystość“, a natomiast każdego zanieczyszczającego w jakimkolwiek punkcie miasta pocią-

ZAKŁĘTY DWÓR.

POWIEŚĆ W DWOCH TOMACH

przez

55 letniego Łozńskiego.

(Dalszy ciąg.)

Hrabia prędko przechodził od portretu do portretu. Minął już cały rząd karmazynów, wojewodów, kasztelanów, starostów, aż nagle stanął przed portretem ojca.
 Na obrazie nie był to ów stary siwowłosy z długą siwą, w nieladzie rozwianą brodą, z owem smętnym oplakanem okiem, wybladły i zbolący na twarzy, jak go sobie przypominał hrabia z swych lat młodocianych.
 Nieszczęścia ojczyzny zamaciwszy mu rozum zlamaly zarazem i jego siły fizyczne.
 Malarz przedstawił go na płótnie w pełni siły męskiej, z czołem dumnym, okiem żywym i iskrzącym.
 Byłto moźny jeszcze starosta, zwolennik konfederacji barskiej, nie rozpaczający o ocaleniu ojczyzny, niezłamany okrutnym zawodem i zwątpieniem.
 Hrabia kilka chwil wpatrywał się w wydatne i szlachetne rysy ojca, a pierś wzdymała mu się coraz gwałtowniej.

Nagle postąpił o krok dalej i zatrzymał się przed wizerunkiem brata.

Wstrząsł się zlekka i z przytłumionem westchnieniem pokiwał głową.

Z oczu Kościa Bulija strzeliła błyskawica.

Wyprężył się w całej postawie, brwi zasunął głęboko na oczy, a pozostawiając jedną rękę na pierśsiach drugą podniósł w górę i przemówił głuchym a uroczystym głosem:

— Przypatrzcie mu się dobrze jasny panie, bo to portret brata, którego skrzywdziliście za życia i chcecie skrzywdzić po śmierci.

Hrabia odskoczył jak opętany, a nie przygotowany na tak nagle i osobliwsze zagadnienie, omal licharza nie upuścił z przestrawu.

— Co mówisz? — wykrzyknął.

Kość Bulij w tej samej groźnej i uroczystej postawie postąpił o krok naprzód.

— Mówię jasny panie — ciągnął dalej z szczególnym naciskiem — że dość cierpienia sprawiliście nieboszczykowi panu mojemu za życia, i moglibyście dać mu już święty spokój po śmierci.

Hrabia rzucił się gwałtownie.

— Co to znaczy? Nie rozumiem! — zawołał i wyprężył się na starego kozaka osłupiałymi pod pierwszem wrażeniem oczyma.

Kość Bulij ze złością zacisnął zęby.

— Może nie prawda? — szepnął.

Błada dotąd twarz hrabiego nabiegła nagle rumieńcem gniewu i oburzenia.

— Mój przyjacielu... — ozwał się podnosząc głos. Kość Bulij zaśmiał się półgłosem.

— Nieprzyjemne wam to wspomnienie jasny panie! Wierzę.

Dotknięty w swej dumie magnat odzyskał swą zwykłą pewność i groźny i surowy wyprężył się w całej postawie.

— Cóż to sobie myślisz łotrze! — krzyknął głóśniej i postąpił o krok naprzód.

Stary kozak stał nieporuszony na miejscu, a oczy zamigotały mu jeszcze groźniejszym niż dotychczas blaskiem.

— Zwolna, zwolna jasny panie — ozwał się z uroczystym naciskiem. — Powstrzymajcie wasz gniew aż na koniec, kiedy posłyszycie całą prawdę...

Hrabia drgnął gwałtownie na złowrogi wyraz, jaki w tej chwili malował się w oczach i twarzy kozaka, ale prędko opamiętał się na nowo, i jeszcze o krok postąpił naprzód.

— Więc to w zasadzkę mię złapałeś stary drabie? — ozwał się prędko.

Kość Bulij znowu w dziwny uśmiechnął się spóśb.

— Ha! — mruknął szyderez — jasny pan stawisz zasadzki na cudze majątki, a przysłowie mówi: Kto pod kim dolki kopie, ten sam w nie wpada...

To już było za wiele dla dumnego, niestusnie dotkniętego magnata. Trupia bladeść okryła twarz jego, a gniew i oburzenie wstrzęsły nim całym do głębi.

— Łotrze! — krzyknął i zrobił gest, jakby chciał rzucić się na przeciwnika.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

gać do odpowiedzialności; nie zatwierdzać planów żadnej budowy jeżeli w projekcie nie będą podane miejsca ustępowe odpowiadające wymaganiom wygody, przyzwoitości i porządku.

Rozumie się, że punkt piąty mógłby się stać obowiązującym dopiero po wprowadzeniu w wykonanie czterech pierwszych, i rozumie się również, że specjaliści-technicy mogliby w tym względzie podać niejedną jeszcze radę praktyczną, możebną do wykonania jeszcze przed zaprowadzeniem kanalizacji.

Władze miejskie daly już pewne dowody dbałości o stan sanitarny miasta, że wolno nam mieć nadzieję, iż nad temi uwagami, które z przykrością czynimy i do których nie chcielibyśmy powracać, nie przejdą do porządku dziennego.

Nie mamy zwyczaju w każdej okazji odwoływać się do interwencji władzy, a nawet uważamy to za niewłaściwe, w tej jednak sprawie zle doszło do takich rozmiarów, iż bez energicznego wdania się władzy właściwej naprawa istniejących stosunków byłaby wprost niemożebną.

Obserwator.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— W uniwersytecie petersburskim otwarto katedrę języka rumuńskiego i literatury.

— Wyższe sfery administracyjne opracowują ustawę o policji miejskiej. Odnosny projekt dzieli wszystkie miasta oprócz stolic oraz takich miast, które są zrównane z prawami stolic (Odessa, Warszawa, Gatozyna i in.), na trzy kategorie: 1) miasta posiadające oddzielną policję, 2) miasta posiadające tylko komisarza policyjnego i 3) miasta posiadające najniższe organy policyjne. Miasta pierwszego rzędu mają mieć policję, złożoną z policmajstrą, komisarzy cyrkulowych i starszej i niższej służby, a w razie potrzeby i z pomocnikami przytoczonych trzech grup urzędniczych. Podział miast na wspomniane kategorie będzie dokonany według liczby mieszkańców, stopnia rozwoju ekonomicznego i innych wskaźników życia miejscowego.

— W kilku miastach Cesarstwa powstały, jak donosi *Nowoje wremja*, prywatne stowarzyszenia stróżów nocnych, w celach utrzymania bezpieczeństwa mieszkańców.

— Departament przemysłu i handlu wystąpił z projektem przepisów o warrantach, które dotąd przez prawodawstwo handlowe regulowane nie były. Projekt obejmuje następujące główne zasady ustawy: 1) warrant mają być imienne i podawać nazwisko pierwszego kredytora; 2) warrant na okaziciela przedstawiają trudności, gdy zmniejszają odpowiedzialność właściciela towaru, a tem samem i kredyt warrantu; 3) o każdej zmianie posiadacza warrantu należy zawiadomić tego, kto go wydał. Na podstawie takich wywodów, ministerjum skarbu przedsięwzięło obecnie zrehabilitowanie ustawy o warrantach na wszelkie towary i wyroby przemysłowe. Przed ostatecznym jednak zatwierdzeniem ustawy, ministerjum zasięgnie w tym przedmiocie opinii komitetów giełdowych.

— Ministerjum komunikacji porozumiewa się z zarządami kolejowemi w sprawie ujednostajnienia taryf dla przewozu inwentarza.

— Projekt wprowadzenia jednostajnego munduru dla całej bez wyjątku służby kolejowej według kroju obowiązującego służbę pociągową został zniesiony.

— Zarząd kasy zjednoczenia urzędników i oficerów kolei terospolskiej na posiedzeniu odbytem w dniu 6-ym b. m. przyznał rz. r. st. Chrzanowskiemu b. dyrektorowi tejże drogi emeryturę w stosunku czwartej części pobieranej płacy. Uchwała ta nastąpiła wyjątkowo, bez względu na § 16 obowiązującej ustawy, który odmawia pensji emerytalnej każdemu urzędnikowi wychodzącemu ze służby, a przyjmującemu gdzieindziej obowiązki tej samej natury. Powodem do odstąpienia od ustawy były w tym wypadku nietylko znakomite zasługi, jakie p. Chrzanowski położył w czasie 14-letniej służby ale także i ta okoliczność, iż nie opuścił służby dobrowolnie, lecz wzwany został na konstruktora drogi pińskiej zabinskiej przez ministerjum.

— Projekt budowy domu dla obłąkanych w Tworckach pod Pruszkowem uzyskał zatwierdzenie komitetu technicznego ministerjum spraw wewnętrznych. Wiadomo, pisał *Medycyna*, iż zaproponowano, aby brakującą część funduszu potrzebną do zbudowania tego zakładu (400,000 rs.) zacerpnąć z procentów od kapitału nzbieranego z kar przez Towarzystwo kredytowe ziemskie i przeznaczonych ongi przez tę władzę na cele użyteczności publicznej. Wobec takiego stanu rzeczy jest pewna nadzieja, iż

w r. b. rozpocznie się budowa tego wielce użytecznego zakładu.

— W dniu wczorajszym na zaproszenie p. prezydenta miasta, zebrało się w sali posiedzeń magistratu 36-ciu członków dozorów kościelnych po trzech z każdej parafji, w celu wybrania 12-tu członków do komitetu mającego objąć nadzór nad przyszłym cmentarzem w Nowo-Brudnie za Pragę. Każdy z wybranych członków jest przedstawicielem jednej z dwunastu parafji naszego miasta, przewodniczącemu zaś obierze komitet ze swojego grona. Zadaniem komitetu będzie opracowanie taryfy pogrzebowej i dokładnego dla nowego cmentarza, zaprowadzeniu taboru pogrzebowego z ukwipowaniem odpowiedniej liczby służby i urządzenie samego cmentarza, jako to: obwiedzenie go parkanem, postawienie kościolka, zabudowań cmentarnych, a wreszcie podział cmentarza na kwatery i wysadzenie drzewkami ulic. Nowy cmentarz ma być otwarty na wiosnę roku przyszłego, czynności więc komisji rozpoczynają się bezzwłocznie.

— Panujące ciepła i zbliżający się koniec zimy kalendarzowej widocznie jeszcze nie zraziły składników węgla, którzy wnieśli do magistratu nowe podania o założenie jeszcze trzech składów, na Solcu pod nr 2899 i 2909, oraz na Nowogrodzkiej pod nr 1582.

— Towarzystwo wioślarskie urządza jutro w pałacu brühlowskim dwutygodniowy wieczorek z tańcami.

— „Duch wojewody” Grossmana przedstawiony być ma po raz pierwszy w berlińskim teatrze „Walhalla” jutro w sobotę.

— *Art. nad.*

Szanowny redaktorze!

Przed kilkoma tygodniami *Kurjer warszawski* wydrukował nowelkę p. Jadwigi K. pt. „Jedna noc”, w tych dniach zaś pojawił się krótki szkic do nowelki—wiersz prozą—„Nad przepaścią” napisany przez Małgorzatę H.

Obie te panie poruszyły jedną i tę samą kwestję obie przedstawiły kobietę, powstrzymaną od upadku przez miłość dla dziecka.

Czyżby tak tylko miało być w istocie?

Zdarza się wprawdzie, iż miłość macierzyńska tworzy istne cuda niekiedy—nieprzeczę temu bynajmniej; coby jednak stać się miało z wzrastającą z dniem każdym liczbą kobiet bezdzietnych?

Zawiedziona w miłości, zdradzana przez męża miałażby upaść dlatego tylko, iż nie ma dziecka, które obecnością swoją ocaliłoby ją mogło?...

Czyż tylko przez miłość dla męża lub dziecka ma być ucieżką kobieta zameżna?

Też zanim jeszcze została żoną i matką była już kobietą, a uczciwość jest najpierwszym jej obowiązkiem; poczucie zaś własnej godności najlepiej [od wszelkich pokus ochronić ją może.

Wypełnienie obowiązku i wewnętrzne zadowolenie jest w razie zwycięstwa jedyną wówczas osłodą kobiety bezdzietnej, pozbawionej najmilszego ukojenia i najmilszego zarazem obowiązku matki.

Bohaterki wspomnianych nowelek ocalały wprawdzie przez dzieci, czynią jednak na czytelniku niezbyt sympatyczne wrażenie kobiety które już upadły moralnie, które od upadku faktycznego powstrzymała na chwilę przypadek.

Cóż jednak będzie gdy się sposobność powtórzy? czy dziecko znowu zachoruje lub znowu podrze list już napisany?...

Przyjm sz. panie redaktorze zapewnienie szacunku z jakim pozostaje

Jedna z wielu.

— Konkurs literacki.

Redakcja *Biblioteki warszawskiej* ogłosiła konkurs na dzieło pt. „Obraz historii literatury polskiej w wieku XVII-ym.”

Nagroda konkursowa wynosi rs. 1,000, przyczem rękopism pozostaje własnością autora pod warunkiem wydrukowania go w ciągu roku.

Termin do nadsyłania prac konkursowych oznaczony został do dnia 1-go lutego 1886-go r.

Obszerny program dzieła konkursowego podamy, jak tylko miejsce pozwoli.

— Gość.

W dniu dzisiejszym przybył ma do Warszawy dr Mikulicz, profesor uniwersytetu jagiellońskiego.

Dr M. uczeń Billrotha był jakiś czas docentem wszechniemy wiedeńskiej i już wtedy pozyskał sobie uznanie.

Powołany przed niedawnem na katedrę krakowską bierze dr M. żywy udział w literaturze medycznej polskiej.

Jako chirurg cieszy się on w stolicy Piastów niezwykłym wzięciem.

— Resursa kolejowa.

Przed kilkoma laty w sferach kolejowych mówiono o potrzebie utworzenia resursy, której zadaniem byłoby wytworzenie życia towarzyskiego pomiędzy licznymi w naszym mieście pracownikami kilku rzeczonych instytucji.

Projekt ten w zasadzie uznawany za właściwy, nie doszedł jednak do skutku, a urzędnicy kolejowi stanowiąc liczebnie silną korporację, obywają się bez wspólnego punktu łączącego.

Obecnie, jak słyszeliśmy, jeden z wybitniejszych pracowników zamierza ponownie tentować o utworzenie resursy i w tym celu pracuje nad ułożeniem odpowiedniej ustawy.

Oby tym razem próby doprowadziły do celu.

— Na dobroczynność.

Przed kilkoma dniami donosiliśmy o rozdawaniu węgla ofiarowanego ubogim, za pośrednictwem właścicieli składów położonych w rozmaitych cyrkulach miasta.

Otóż jak się dowiadujemy czynności tej podjęli się pp. składnicy za opłatą, z wyjątkiem cyrkulu X-go. w którym tak podziały węgla, jak zwyczajem z kolei żelaznej dopełnia bezinteresownie p. J. Ż.

— Z rynku drzewnego.

Panujące ciepło wpłynęło tak silnie na wstrzymanie dowozu drzewa, iż od dni kilku na placu Kraśińskich spotyka się zaledwie po kilka furek, a w dniu dzisiejszym np. przybył tylko jeden dostawca, który napróżno wyczekiwał nabywcy.

Gromadki traczów pozbawionych wszelkiej pracy smutnie wyglądają wśród pustego placu.

— Zapowiedź wiosny!

Zimy jeszcze nie było, a już się pojawiają oznaki zbliżającej się pory wiosennej.

Donoszą nam z miasta, iż onegdaj po południu na dalszych nieco ulicach Warszawy snuły się roje drobnych mrówek.

Według prognozytyków meteorologicznych ludowych pojawienie się tych owadów wkrótce po dniu N. M. P. Gromnicznej zapowiada wczesne i trwałe ciepło wiosenne.

— Niezwykłe widowisko.

Onegdaj rano na sadzawce znajdującej się w Ogrodzie Sewerynowa, gdzie jeszcze kilka dni temu amatorowie używali ślizgawki, zwyczajem corocznym zapuszczono sieć dla wyłowienia ryb.

Mnóstwo osób przypatrywało się z ulicy Oboźnej temu niezwyklemu w obrębie miasta widowisku...

— Nowego rodzaju powozy.

Spostrzegliśmy na mieście powóz, różniący się od zwykłych tem, iż koziół woźnicy, umieszczony poza fordekiem, lejece zaś przechodzą po nad dachem siedzenia pasażerów.

Podobne powozy, używane już gdzieindziej, posiadają jednakże poważne niedogodności, co wszakże nie przeszkodzi do wprowadzenia ich na bruk, ponieważ są... modne.

— Z dziedziny mody.

Wysokie naramienniki używane obecnie do sukien i okryć wszelkiego rodzaju uznane zostały przez elegantki stolicy świata jako *mauvais genre* ku niemałemu zmartwieniu berlińskich świeczników mody, od których wzięły swój początek.

Nasze panie zapatrują się na ten szczegół ze stanowiska międzynarodowo neutralnego, do toalet bowiem francuzkich dodają naramienniki niemieckie. No i dobrze!

— Stary lokator.

W tych dniach jeden z domów przy ulicy Elektoralnej zmienił właściciela.

Dotychczasowy właściciel, p. K., przed samą sprzedażą przypomniał sobie o pewnym lokatorze oścynowym, który od niepamiętnych czasów w jego domu mieszkał i płacił bardzo skromne komorne...

Pan K. nie mógł sam oznaczyć jak długo ów lokator mieszkał w jego domu, albowiem kiedy przed 32-letni laty obejmował nieruchomość w swoje posiadanie po rodzicach, zastał już p. M. mieszkającego tam od dawna.

Pan M., niegdyś urzędnik sądowy, zajmował w oficynie trzy pokoje z dodatkami, za co ostatecznie już po podwyżce, nastąpionej w roku 1866-ym, płacił 160 rs. rocznie.

Dotychczasowy właściciel, szanując tyloletniego lokatora, chciał mu zostawić po sobie pamiątkę i przedłożył nowonabywcy warunek, umieszczony w formie ostrzeżenia na hypotece, iż p. M. za dotychczasowe komorne może mieszkać do śmierci.

Ze stosowny dowodem udał się p. K. do swego lokatora osobiście.

Radość p. M. nie miała granic...

Dowiedziawszy się o zmianie właściciela, zawsze troszczył się o swój lokal, spodziewał się bowiem podwyżki na którą szczupłe fundusze z pewnością by nie pozwoliły.

W rozmowie z p. K. stary tokator objaśnił, iż wprowadził się do lokalu zaraz po ożenieniu w r. 1841-ym.

Przemieszkał więc 43 lat na jednym miejscu. Tu urodziło mu się czworo dzieci, tu zmarła małżonka, tu wreszcie odbywały się wesela dwóch jego córek.

Dziwić się więc nie można, iż p. M. do lokalu z tyłu wspomnieniami przywiązał się całą duszą i pragnąłby do śmierci w nim pozostać.

Co jest ciekawem to zmiana cen komornego. Początkowo p. M. płacił 600 złp.

W pięć lat później 700, a później 800 złp., a następnie dopiero w 1866 roku podwyższono mu komorne do 160 rs.

= Amator kalendarzy.

Pan X. jest szczególnym amatorem kalendarzy, z których wyłącznie utworzył sobie niezgorszą bibliotekę.

Nie jest to żaden zbieracz naukowy, poprostu miłuje literaturę... kalendarzową i bez wyboru ani systematycznie nabywa stare i nowe kalendarze po jednym egzemplarzu.

Pan X. nieprenumeruje żadnych czasopism, nie kupuje żadnych książek, kalendarze wystarczają mu w zupełności i na ten cel nigdy grosza nie poskapi.

Szczególna ta manja datuje się u pana X. już od lat dwudziestu kilku.

Nie więc dziwnego, iż z tej epoki posiada wszystkie bez wyjątku kalendarze z jakimkolwiek tekstem, ściennych bowiem, pugilaresowych i notatkowych nigdy nie kupuje.

Nadto prócz nowych p. X. lubi odbywać wędrowki po antykwariach i przepytwać się o stare kalendarze, których mu brak do kompletnego zbioru.

Oprócz polskich chętnie również skupuje francuskie.

Do tej chwili cała biblioteka kalendarzowa pana X. składa się z 965-u kalendarzy polskich i francuskich.

Są między temi prawdziwe „białe kruki”, lecz o to panu X. nie chodzi, gdyż na bibliografji zna się bardzo mało.

W każdym razie „kalendarzobiór” ten jest ciekawym, a może i jedynym w swoim rodzaju...

= Mała niedokładność.

We wczorajszym wieczornym numerze *Kurjera* w rubryce drobnych ogłoszeń czytamy następujący inserat:

„Pies chart, znajduje się na ulicy X. N. ... lit. ... u stangreta, maści siwej z czerwoną obrozą.”

Celem dokładniejszej informacji czytelników winniśmy nadmienić, iż opis ten tyczy charta, nie zaś stangreta, jakby się tego można było domyślać...

= Rzadki nabytek.

Antykwaryusz zachwala gościowi swój towar.

— Oto księga drukowana w XII-ym wieku...

— Ależ w tym czasie druku jeszcze nieznano?

— Tem większą stanowi rzadkość, panie dobrodzieju...

= Dowód przytomności umysłu.

Do fabryki rękawiczek wchodzi posłaniec.

— Proszę o białe rękawiczki dla mego pana.

— Zamszowe?

— Tak, panienko.

— Z większych czy z mniejszych?

— Albo ja wiem?

— No, ależ przecież jaki numer?

Posłaniec, wskazując na swoje ramię bez wahania odpowiada:

— Czterdziesty siódmy, panienko.

= Z miejsca zbrodni.

Przez cały dzień wczorajszy gromadki ciekawych z dzielnicy Nowego Miasta zbierały się przed domem nr 9 na Przyryнку, który, jak wspominaliśmy, stał się widownią potwornej zaiste zbrodni.

Zonobójca i dzieciobójca, Aleksander Jakubow, w dniu dzisiejszym miał być już przewiezionym do domu badań przy ulicy Dzielnej.

Trup żony Teofili Jakubow leży jeszcze w mieszkaniu, po dokonanej zaś obdukcji, złożony być ma w kościele N. Marji Panny na Nowem Miście.

= Za swoje!

W dniu wczorajszym na Królewskiej w bramie domu nr 5 znaleziono podrzucone niemowlę płci męskiej, liczące przeszło miesiąc życia.

Jak zwykle w podobnych razach zebrał się tłum przechodniów i peliejańt chciał zanieść podzutek do Dzieciątka Jezus.

Oparł się temu p. T. Z., właściciel domu z ulicy Pańskiej, który oświadczył, iż niemowlę bierze do siebie i adoptuje za własne.

= Konfiskata.

W dniu wczorajszym na targu za Żelazną Bramą skonfiskowano 16 pudów ryb nieświeżych, które zniszczono.

Przekupniów połączono do odpowiedzialności sądowej.

= Dwa razy okradziony.

Zamieszkały na Złotej p. K., w ciągu jednego miesiąca dwa razy został okradziony.

Pierwsza kradzież spełnioną została w biały dzień i złodzieje zabrali panu K. całą garderobę i bieliznę wartości kilkuset rubli.

Wszystko to nie zostało odnalezionem.

Zaledwie p. K. porobił nowe sprawunki i oporządził się w potrzebną ilość garderoby, znów w biały dzień został okradziony.

Tym razem jednak, jeden z agentów śledczych wykrył złodzieja, który przyznał się, że skradzione rzeczy wartości 500 rs., sprzedał za 200 rs. znanemu *passerowi* Szwarekowi z ulicy Pawiej.

Rzeczy w całości tam znalezione i poszkodowanemu powrócono, a *passer* łącznie ze złodziejem został osadzony w więzieniu.

= Wypadki. Na rogu Nalewek i Gęsiej Jozek S.

w kłótni z Dawidem O., zranił go niebezpiecznie w czoło i prawą szcękę—Na Zielonym placu dorożkarz nr 279 najechał na ośmioletniego Wiktora O., który poniósł ciężkie obrażenia na całym ciele; nieprzytomnego malca odwiózł do rodziców przechodzący podówczas p. B., urzędnik kancelarji ober-polemajstra.

= Nowa szkoła fabryczna.

Właściciele fabryk coraz liczniej zakładają szkoły elementarne dla dzieci swoich robotników.

W tych dniach nastąpiło otwarcie takiej szkoły w fabryce szkła i kryształów „Dąbrowa” pod Krzywdą, stacja kolei nadwiślańskiej.

Właściciele zakładu powołali na kierownika szkoły wytrawnego w swoim zawodzie nauczyciela.

Oby jaknajprędzej wszystkie fabryki mogły się poszczycić własnymi szkołami!

= Powaga w gminie.

Jaką można sobie zjednać powagę i zaufanie w danej miejscowości dowodzi fakt wyboru wójta gminy Pruszków.

W dniu onegdajszym w miejscowości tej odbywały się wybory na wójta z powodu ukończenia trzechlecia, w ciągu którego obowiązki te sprawował p. Filip Bucholtz.

Był on wójtem przez lat dziesięć to jest przez trzy kolejne kadencje.

Obecnie chciał się już usunąć od zajmowanej posady, zwłaszcza iż byli odpowiedni kandydaci.

Tymczasem zgromadzeni wyborcy w liczbie 200-u niechcieli słyszeć o innym wójcie i przez aklamację uprosili p. Bucholtza, aby jeszcze na czwarte trzechlecie sprawował urząd wójta gminy.

= Album Łodzi.

„Polski Manchester” doczekał się wydawnictwa, przedstawiającego w formie albumowej jego świątynie, gmachy publiczne i imponujące rozmiarami fabryki.

Niestety na pomysł ten wpadł... jakiś niemiec z Drezna, który zastrzegł sobie prawo własności albumu.

Album Łodzi składa się z kilkudziesięciu widoków, w liczbie których znajdują się także widoki fabryk z miast sąsiednich Zgierza i Pabianic.

Podpisy pod widokami umieszczono w trzech językach.

= Karnawał na prowincji.

Z Grójca donoszą nam, iż w ubiegłą sobotę (dnia 2-go b. m.) odbył się tam bal na korzyść miejscowego szpitala św. Piotra, tudzież domu schronienia starców i kalek.

Zabawa, na którą zebrało się przeszło 100 osób, powiodła się świetnie i przyniosła około 1000 rs. czystego dochodu.

Znaczna część tej sumy wpłynęła z bufetu, urządzonego kosztem pań gospodyń.

Ochoce tańce, do których stanęło 34 par, przeciągnęły się do godziny 7 $\frac{1}{2}$ rano.

Jedyną plamą na słońcu balowem była... licha muzyka, na którą też gorąco utyskiwali uczestnicy zabawy.

= Ukryta gorzelnia.

Z Humania donoszą nam, iż w miejscowym powiecie władze akcyzne wykryły potajemnie prowadzoną gorzelnię.

Zakład funkcjonował w chacie, urządzonej na gruntach, dzierżawionych przez starozakonnego od włościan.

Gorzelnia, zaopatrzona we wszelkie aparaty i przyrządy, dostarczała kilkanaście wiader spirytusu dziennie.

= Zbrodnia czy wypadek.

We wsi Kępa Nawodna, w gminie Góra pod Warszawą, znalezione zostały w krzakach nad Wisłą zwłoki młodego mężczyzny, uległo już korupcji.

Denat z nazwiska niewiadomy.

Czy śmierć jego była wypadkową, czy też spowodowana zbrodniczą ręką, śledztwo sądowe nie wykryło.

= Pożar.

Noży onegdajszej na folwarku Anopol, w gminie Brodno zapaliła się stodoła.

Zanim przebudzeni mieszkańcy zajęli się ratunkiem, cały budynek stał już w płomieniach i ogień przerzucił się na inne budowle gospodarcze, które spłonęły do szczeru.

Wartość spalonych budynków wynosi około 5000 rs.

Nadto spaliło się kilkanaście przew. 5 kbn., mrocznia, u-

tensylja gospodarcze, wreszcie niewymieciona krestencja.

Ocalał tylko dwór, w którym zamieszkuje dobrze niegdya znana publiczności warszawskiej artystka naszej sceny p Wanda Urbanowiczówna.

Przyczyna pożaru niewiadoma.

Inwentarz i krestencja nie były asekurowane.

LISTA

gospodyń balu na korzyść warszawskiego szpitala dla dzieci w dniu 9-ym lutego r. b. w salonach ratusza odbyć się mającego:

1. Janowa Bersonowa, 2. Jadwiga z Hermanów Janowa Brzezińska, 3. Leopoldyna z Lachnickich Edwardowa Chrapowicka, 4. Adela z hr. Lanckorońskich Tytusowa Dembowska, 5. Natalja z Rulikowskich Kazimierzowa Dobiecka, 6. Leonja Mieczysławowa Epsteinowa, 7. Jadwiga z Pruszkow Garczyńska, 8. Helena Gnoińska, 9. Marja z Świątepeków Zawadzkiej Michałowa hr. Grabowska, 10. Ludwikowa Grosmanowa, 11. Pelagja z Grabskich Grzybowska, 12. Julja z Janaszów Edwardowa Gutmanowa, 13. Marja Bernardowa Handkowa, 14. Jadwiga z Wołowskich Zdzisławowa Jasińska, 15. Kamilla z Zagajewskich Jaźwińska, 16. Konstancja z hr. Soltyków Michałowa Karnicka, 17. Z Otoczkich Edwardowa Karnkowska, 18. Jadwiga z Hörwattów Kiniewiczowa, 19. Władysława Kiślaińska, 20. Marja z Hirszmanów Kamierowska, 21. Aleksandra z hr. Lavalów hr. Kossakowska, 22. Marja z Blochów Kościelska, 23. Zofja z Hauków Julianowa Kosińska, 24. Marja z Piotrowskich Kozłowska, 25. Helena z hr. Stadnickich Józefowa hr. Krasieńska, 26. Marta z hr. Pusłowskich Kazimierzowa hr. Krasieńska, 27. Eliza Stanisławowa Kronenbergowa, 28. Wiktorja z Janaszów Krzywoszewska, 29. Stefanja z hr. Ilińskich Laska, 30. Anna z Trzebińskich Władysława Lubieńska, 31. Hortensja z hr. Małachowskich hr. Małachowska, 32. Ludwikowa Marzewska, 33. Marja z Horodeńskich Mazarakowa, 34. Katarzyna z Dennów Konstantowa hr. Mangden, 35. Helena hr. Mikorska, 36. Eliza z Niezabytowskich Augustowa Ostrowska, 37. Franciszka z Katerłów Podczaska, 38. Izabela z hr. Platerów-Zyberk Konstantowa hr. Przeździecka, 39. Jadwiga z hr. Platerów Karolowa ks. Radziwiłłowa, 40. Marja Stanisławowa Rotwandowa, 41. Karolina hr. Roztworowska, 42. generałowa hr. Rozwadowska, 43. Marja z Hlebickich-Józefowiczów Rusiecka, 44. Aleksandra z Okęckich Henrykowa hr. Skarbkowa, 45. Emilja z hr. Lubieńskich Feliksowa Sobasńska, 46. Karolowa Spiesowa, 47. Barbara z hr. Ożarowskich Michałowa hr. Starzeńska, 48. Michalina z Naimskich Wacławowa Szymanowska, 49. Zofja z hr. Mengdenów Trachimowska, 50. Natalja hr. Taub, 51. Eliza z Sobolewów ks. Teniszew, 52. Janowa Tonesowa, 53. Władysława z Romockich Franciszkowa Wilczewska, 54. Marja z Rawiczów Stanisławowa Wołowska, 55. Marja z Tabęckich Lucjanowa Wrotnowska, 56. Józefa Żwanowa;

gospodarze:

1. Jan Berson, 2. dr Aleksander Biegański, 3. Stanisław Boniecki, 4. dr Jan Brzeziński, 5. Edward Chrapowicki, 6. Władysław Chudzyński, 7. Tytus Dembowski, 8. Kazimierz Dobiecki, 9. dr Leon Dudrewicz, 10. konsul Mieczysław Epstein, 11. Jerzy Faushawe, 12. Bogumił Foland, 13. Walenty Garczyński, 14. Leon Gnoiński, 15. Aleksander Goldstaedt, 16. Franciszek Górski, 17. Kostanty Górski, 18. Michał hr. Grabowski, 19. Ludwik Grosman, 20. Kostanty Gruszecki, 21. Eugenjusz Grzybowski, 22. Edward Guttmann, 23. Bernard Handtke, 24. dr Aleksander Heinrich, 25. Zdzisław Jasiński, 26. Karol hr. Jeziński, 27. Henryk Hlebicki-Józefowicz, 28. Michał Karnicki, 29. Władysław Kiślaiński, 30. Józef Kościelski, 31. Kostanty Komierowski, 32. dr Juljusz Kosiński, 33. Stanisław hr. Kossakowski, 34. Władysław Kozłowski, 35. Józef hr. Krasieński, 36. Stanisław Kronenberg, 37. Leopold Kronenberg, 38. Władysław Krzywoszewski, 39. szambelan Cyprjan Laohnicki, 40. Władysław Lubieński, 41. Gustaw hr. Lubieński, 42. Jan Paweł Luszczeński, 43. dr Alfons Malinowski, 44. Ludwik Marzewski, 45. Eljasz Mazaraki, 46. Kostanty hr. Mengden, 47. Bronisław hr. Morsztyn, 48. Kazimierz hr. Morsztyn, 49. Antoni Nagórny, 50. dr Józef Peszke, 51. Zdzisław Popławski, 52. August hr. Potocki, 53. Eustachy hr. Potocki, 54. Kostanty hr. Przeździecki, 55. dr Jan Przybylski, 56. rz. r. st. A. Puchalski, 57. Józef Radoszewski, 58. Karol ks. Radziwiłł, 59. Stanisław Rotwand, 60. Janusz hr. Roztworowski, 61. Jenerał hr. Rozwadowski, 62. Władysław Węzyk Rudzki, 63. dr Antoni Sikorski, 64. Henryk hr. Skarbek, 65. Jan Skrzyński, 66. Feliks Sobasński, 67. Stefan Spiess, 68. dr Władysław Stankiewicz, 69. Michał hr. Starzeński, 70. Wacław Szymanowski, 71. Jan Thonnes, 72. prezes Trachimowski, 73. Michał Trębicki, 74. Franciszek Wilczewski, 75. Lucjan Wojniłowicz, 76. Stanisław Wołowski, 77. Paweł ks. Woroniecki, 78. Lucjan Wrotnowski, 79. Stanisław Getko-Wydąga.

